

Jaarverslag

2024

Het jaarverslag biedt een moment van reflectie én erkenning. Het is een kans om stil te staan bij wat samen mogelijk is gemaakt.

Natuurlijk kijken wij terug op het afgelopen jaar. Alleen al omdat we daartoe wettelijk verplicht zijn. Maar laat er geen misverstand over bestaan: wij vinden het ook heel prettig om verantwoording af te leggen aan allen die ons steunen, in daden en in financiële zin.

Die daden zijn bijzonder en enorm. Onze vrijwilligers hebben weer bewezen dat zij hun gewicht in goud waard zijn. Onze verpleegkundigen vervulden perfect hun taken. Onze coördinatoren zagen kans het hoofd koel te houden ondanks vaak zeer hectische situaties. Om nog maar niet te spreken van onze zo gewetensvolle en trouwe Wassenaarse huisartsen die insprongen waar dat nodig was.

Schijnbaar triviaal wellicht maar heel belangrijk is de steun die wij - in geld en in diensten - ontvangen van zo vele mensen, organisaties en bedrijven.

Wij zijn onze donateurs intens dankbaar. De Stichting Vrienden Hospice Wassenaar is onze grote steunpilaar. Zonder deze stichting, met Gabriele Lansbergen aan het roer, zou de toekomst er anders uitzien.

Het verslag van onze eerste coördinator Ingrid Schonk spreekt voor zich. Er blijkt onder meer uit dat wij bij voortduring werken aan behoud van kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten. En dat onze gasten en vooral ook hun dierbaren centraal staan.

Met dit jaarverslag kijken wij heel graag naar de toekomst die weer vele uitdagingen in petto heeft!

Namens het bestuur,

Else van Dijk-Staats, voorzitter

Inhoud

Bestuursverslag	2
Financieel	3
Terugblik op 2024	4
Onze gasten	4
De coördinatoren	5
Betrokken vrijwilligers die liefdevol aanwezig zijn	5
Deskundige medische en verpleegkundige zorg	7
Complementaire zorg	8
Werken aan kwaliteit	9
Opleiding & Training	9
Patz bijeenkomsten	10
Externe contacten	10
Project Versterking Hospicezorg	11
Maatschappelijke betrokkenheid	11
Lerend netwerk	11

Bestuursverslag 2024

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar zesmaal en wel op 8 januari, 26 februari, 29 april, 27 juni, 2 september en op 4 november. Buiten de reguliere agendapunten zoals het financieel jaarverslag 2023, de begroting 2025, bezetting van het hospice, kwaliteit van zorg werd het beleidsplan herzien en vastgesteld met een geldigheidsduur tot en met 2028. Een klachtenreglement werd op- en vastgesteld. Extra aandacht werd besteed aan een toekomstige veranderende financiële structuur voor hospices in Nederland. Deze veranderingen worden verwacht in 2026 en vragen ook in de toekomst aandacht.

Hospice Wassenaar werd in het verslagjaar door de secretaris vertegenwoordigd in de ledenvergadering van de koepelorganisatie VPTZ, gehouden op 23 mei 2024. Extern werd overleg gevoerd met de Gemeente Den Haag over een mogelijke subsidiebijdrage uit deze Gemeente.

In het verslagjaar werd door omstandigheden geen overleg gevoerd met het bestuur van de Stichting Vrienden Hospice Wassenaar. De waarnemend voorzitter heeft tezamen met de penningmeester overleg gevoerd over de jaarrekening met afgevaardigden van het bestuur van de Stichting Vrienden Hospice Wassenaar.

In de personele sfeer werd **Pauline Aalbers** benoemd als 3e coördinator. Geestelijk verzorger **Josephine Smelik** werd opgevolgd door **Greetje Hulshof**.

Ruud Bellekom, coördinator PR-commissie legde na vele jaren zijn vrijwillige functie neer. **Robert Mulder** werd benoemd als coördinator van de PR-commissie. Robert vervult deze functie op vrijwillige basis. Van Ruud Bellekom werd op gepaste wijze afscheid genomen.

Mevrouw mr. Lineke Stoop werd in het verslagjaar benoemd tot klachtenfunctionaris. Mw. Stoop vervult deze functie op vrijwillige basis.

Per 08-01-2024 werd **mevrouw J.M. Smits-van Schaik** benoemd tot penningmeester van het bestuur als opvolger van de heer **Bert Lettinga**. De heer Lettinga vervulde in het verslagjaar de functie van waarnemend voorzitter wegens ontstentenis van de voorzitter.

Mevrouw Odette Paauwe-Insinger, secretaris van het bestuur, trad per 01-01-2025 af in verband met het aflopen van de maximale statutaire periode. In het verslagjaar werd niet in haar opvolging voorzien. In besloten kring werd op gepaste wijze afscheid van haar genomen.

Het bestuur was op 01-01-2025 als volgt samengesteld:

Else Staats-van Dijk, voorzitter

Bert Lettinga, vice-voorzitter

Jolanda Smits-van Schaik, penningmeester

Inge Zweerts de Jong, bestuurslid PR- en communicatiezaken

Hans Vonk, bestuurslid medische zaken

Secretaris: vacature

Odette Paauwe-Insinger, secretaris

Financieel

Het hospice is wat betreft de inkomsten afhankelijk van subsidies en donaties. Naast subsidie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn, en Sport ontvingen wij in 2024 ook subsidies van de gemeenten Wassenaar en Voorschoten. Daarnaast ontvingen wij donaties en eigen bijdragen van gasten. De uitgaven van het hospice bestaan uit personeelskosten, kosten die gemaakt worden door vrijwilligers, huisvestingskosten, algemene kosten en afschrijvingen.

Het jaarlijkse exploitatietekort wordt gedekt door de Stichting Vrienden Hospice Wassenaar.

Voor het jaar 2024 was een maximale dekking toegezegd van € 100.000. Het werkelijke exploitatietekort bedraagt € 42.430 (2023 € 80.282) en is als bate en als vordering op de Stichting Vrienden Hospice Wassenaar in de jaarrekening opgenomen. In 2024 zijn gesprekken opgestart met de Zorgorganisatie 'Florence'. Als gevolg van een wijziging in het kostenvergoeding stelsel zal de werkorganisatie van het hospice aangepast worden en zal een 7e kamer in gebruik worden genomen.

Financiële verantwoording

Inkomsten

Subsidie ministerie VWS	331.309
Subsidie gemeente Wassenaar	13.731
Subsidie gemeente Voorschoten	7.250
Florence	15.000
Eigen bijdrage cliënten	95.518
Ontvangen donatie	
St. Vr. van Hospice Wassenaar	42.430
Ontvangen Donaties	2.766
Transmurale zorg	1.000
Project versterken Hospice zorg	4.490
Rente	954
Subtotaal	514.448

Uitgaven

Personeelskosten	232.406
Kosten vrijwilligers	22.766
Kosten exploitatie	107.421
Kosten Huisvesting	119.404
Kosten algemeen	25.091
Afschrijvingen	7.360
Subtotaal	-514.448

Exploitatieresultaat

0

De dames van Lions Wassenaar de Pauw overhandigen een cheque met een prachtig mooi bedrag

Terugblik op 2024

In het afgelopen jaar hadden we te maken met tal van gebeurtenissen van zeer uiteenlopende aard. Gebeurtenissen die ‘gewoon’ bij ons dagelijks werk horen en toch steeds opnieuw bijzonder zijn, die ons raken en waardoor we beseffen hoe waardevol ons werk in het hospice is. Maar ook gebeurtenissen die ons zorgen baren zoals de plotseling aangekondigde bezuinigingen die van invloed zullen zijn op de financiering van de hospicezorg in de komende jaren.

In 2024 stond onze zorg voor de gasten en hun naasten zoals altijd op de eerste plaats. Het is een voorrecht om deel uit te maken van een team dat er altijd naar streeft kwalitatief goede zorg te bieden aan de ernstig zieke mensen in de meest kwetsbare periode van diens leven. Het zorgteam dat rondom de gast staat wordt gevormd door de vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren, de huisarts, de palliatief consulent en de geestelijk verzorger. Niet alleen voor de gast maar ook voor de naaste familie en vrienden was er zorg en aandacht. Zij werden gastvrij ontvangen, ontzorgd en ook hen werd een ‘luisterend oor’ geboden. Wanneer zij meer willen betekenen in de zorg voor hun dierbaren, doen wij een stapje terug om hen die ruimte te geven die op dat moment gewenst wordt. Dit alles is alleen mogelijk wanneer we als één team steeds weer meebewegen met, en aansluiten op, de wensen en behoeften van die unieke gast vanuit diens belevingswereld.

We kregen te maken met het vertrek van trouwe vrijwilligers en verpleegkundigen en verwelkomden nieuwe medewerkers die het team kwamen versterken. Er werden scholingen georganiseerd en bijeenkomsten bezocht om onze kennis op peil te houden en de ontwikkelingen in de palliatieve zorg te volgen. Dankbaar kijken we terug op een jaar waarin we er als één team voor onze gasten en hun naasten mochten en konden zijn.

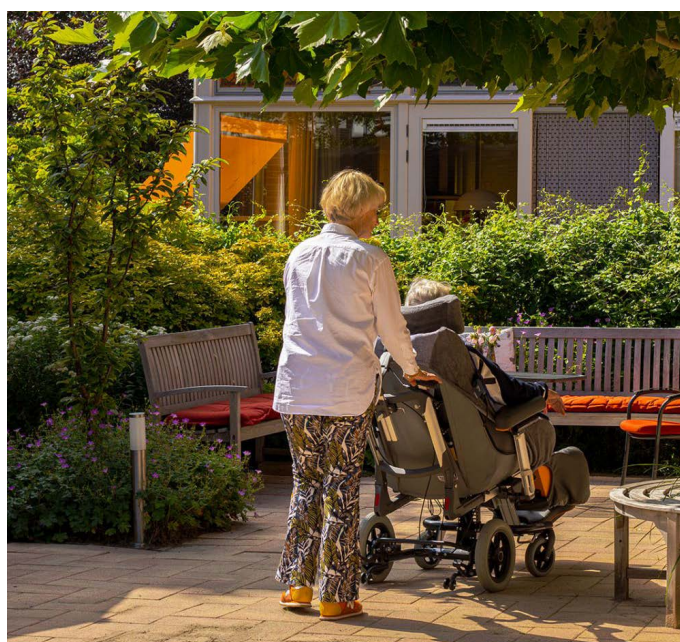
Opnames in het hospice in	2024	2023
Totaal aantal opnames	83	100
Overleden	90	90
Overgeplaatst	23	49
Man	23	49
Vrouw	60	51
Gemiddelde bezettingsgraad	87%	75%
Gemiddelde leeftijd	80	77
Gemiddelde verblijfsduur in dagen	22	16

Medische zorg	2024	2023
Door eigen huisarts	47	58
Overname door huisarts uit Wassenaar	36	42

Herkomst van onze gasten	2024	2023
Wassenaar	30	41
Voorschoten	16	13
Den Haag e.o.	21	23
Leiden e.o.	11	17
Buiten de regio	5	6

Onze gasten

In 2024 verbleven er iets minder gasten in het hospice dan in de voorgaande jaren, dit ging gepaard met een langere verblijfsduur. De kwaliteit van zorg werd gemonitord en geëvalueerd tijdens gesprekken gedurende het verblijf, in nazorg-gesprekken met de nabestaanden en door enquêtes vanuit het bestuur. Het is altijd prettig om te vernemen dat de zorg in het hospice als deskundig, warm en liefdevol wordt ervaren. Ook de aandachtspunten die uit de gesprekken en enquêtes voortkwamen kregen de nodige aandacht.

De coördinatoren

De dagelijkse leiding in het hospice valt onder de verantwoordelijkheid van het team van coördinatoren. Hun belangrijkste kerntaken zijn de coördinatie van de zorg voor de gasten en hun naasten en het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid.

Bijzonder verheugd waren we met de komst van Pauline Aalbers, zij kwam vanaf mei ons coördinatieteam versterken. Het coördinatieteam werd gevormd door Daniëlle Coppens en Pauline Aalbers (vanaf 1 mei), onder eindverantwoordelijkheid van de 1e coördinator, Ingrid Schonk.

Ook het team van inval-coördinatoren werd versterkt met de komst van Anneke Brouwer. Samen met Petra Beijck en Marijke Smulders was zij bereid om naast het vrijwilligerswerk in het hospice ook beschikbaar te zijn voor de bereikbaarheidsdiensten als coördinator. Speciale dank gaat uit naar Petra Beijck die daarnaast ook bereid was om, in geval van de tijdelijke problemen met de bezetting, zich in te zetten als coördinator op de werkvloer.

Kookvrijwilliger Ronald bereidt met zorg het kerstdiner

Betrokken vrijwilligers die liefdevol aanwezig zijn

Kenmerkend voor Hospice Wassenaar is de liefdevolle inzet van zo'n 100 vrijwilligers. De meesten van hen zijn direct betrokken bij de zorg voor onze gasten, wat bijdraagt aan een zo comfortabel mogelijk verblijf voor zowel de gasten als hun naasten.

Dagelijks is er een extra 'kookvrijwilliger' in de middag aanwezig om onze gasten culinair te verwennen. Samen met de verpleegkundigen zorgen de vrijwilligers ervoor dat het onze gasten aan niets ontbreekt. Voor de naasten betekent dit, dat hen zorg uit handen genomen wordt, zodat er rust ontstaat en zij zich volledig kunnen richten op het contact en het samenzijn met hun ernstig zieke dierbare.

Naast de bekende 'zorgvrijwilligers' is er nog een grote groep vrijwilligers die zich inzet voor tal van andere werkzaamheden. In januari heetten we Luuk Bouwman welkom als klusvrijwilliger. Luuk behaalde het certificaat beheerder brandmeldinstallatie en hiermee nam hij deze taak over van Paul Verhaar. Luuk Bouwman en Rob Kwikkers vormen een geolied klusteam dat veel voorkomende klussen in het hospice ter hand neemt. Een organisatie zoals het hospice ontkomt niet aan administratieve klussen.

We zijn dan ook bijzonder dankbaar dat Dia Kruizinga, Mirjam Jongeneel en Yvonne Tuinhof de Moed ons hierin op vrijwillige basis ondersteuning bieden. Dia en Mirjam doen dit naast hun werk als zorgvrijwilliger.

Een ploeg enthousiaste tuinvrijwilligers zorgt ervoor dat de tuin met alle seizoenen mee kleurt. De tuinwerkzaamheden worden gecoördineerd door Pierre Jacobs, hovenier. Dankzij deze hardwerkende 'tuinploeg' is onze besloten tuin een prachtige plek waar onze gasten en hun bezoekers elkaar kunnen ontmoeten.

Tenslotte en zeker niet minder belangrijk gaat onze waardering uit naar onze vrijwilligers die actief zijn in de PR commissie. Zij werken o.a. mee aan het maken van de nieuwsbrieven, het jaarverslag, sponsoractiviteiten en het onderhoud van de website. Margret Groenewegen en Patricia Vogel zijn naast zorgvrijwilliger in het hospice beiden actief betrokken bij de PR commissie.

In juli namen we afscheid van Ruud Bellekom, die ruim 21 jaar als vrijwilliger, intensief betrokken was bij Hospice Wassenaar. Ruud was vanaf het allereerste moment betrokken in de pioniersfase met de werkgroep tot aan de oprichting van de Stichting Hospice Wassenaar met als resultaat de opening van het hospice in 2005.

Door de jaren heen werd Ruud de steunpilaar van de PR commissie, als kartrekker in de commissie wist hij de vergaderingen altijd op bondige wijze te leiden. Zijn creativiteit, ideeën en gedrevenheid kwamen ten volle tot hun recht. Maar liefst 41 nieuwsbrieven kwamen vooral dankzij zijn belangeloze inzet tot stand. En dit alles naast zijn drukke werkzame leven. Dit getuigt van een zeer warm hart voor het hospice! Ruud heeft het stokje overgedragen aan Robert Mulder.

In 2024 mochten wij maar liefst 17 nieuwe vrijwilligers verwelkomen. De aspirant-vrijwilligers volgen een inwerkprogramma dat start met een e-learning module, ontwikkeld door de VPTZ. In het afgelopen jaar is er ook gestart met het 'buddyproject', dit betekent dat elke nieuwe vrijwilliger begeleid wordt door een buddy. Een buddy heeft een belangrijke rol om de nieuwe vrijwilliger wegwijs te maken binnen het hospice. Deze persoonlijke begeleiding zorgt voor een warm en welkom gevoel. De nieuwe vrijwilliger kan voor allerlei vragen terecht bij de buddy en via Whatsapp is de buddy laagdrempelig benaderbaar.

Met vrijwel alle vrijwilligers werd door de coördinatoren een jaargesprek gevoerd. Tijdens dit jaarlijks evaluatiegesprek wordt stilgestaan bij alle facetten die het vrijwilligerswerk in het hospice met zich meebrengt.

De werkgroep samenwerking bestaande uit een roterende groep vrijwilligers en een coördinator kwam viermaal bijeen om de aandachtspunten t.a.v. van de samenwerking te bespreken. In oktober organiseerden de coördinatoren een overlegmoment met de kookvrijwilligers.

In 2024 besloten 12 vrijwilligers hun werkzaamheden om diverse, persoonlijke redenen te beëindigen. Bijzondere aandacht was er voor twee vrijwilligers die vanaf het eerste uur of al langere tijd aan het hospice verbonden waren en hun vrijwilligerswerkzaamheden beëindigden.

Veel dank gaat uit naar de grote groep vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor ons hospice. Het was enorm fijn dat we hen samen met het verpleegkundig team in juni konden uitnodigen voor een gezellig samenzijn, we werden hiervoor gastvrij ontvangen bij Strandpaviljoen Bida Baai waar genoten werd van een BBQ buffet.

In december sloten we met elkaar het jaar af met een kerstborrel in Kasteel de Wittenburg. Alle vrijwilligers en verpleegkundigen ontvingen een attentie als dank voor hun liefdevolle inzet en betrokkenheid in het afgelopen jaar.

Deskundige medische en verpleegkundige zorg

In het hospice werkt een vast team van verpleegkundigen en verzorgenden. Zij zijn door de zorgorganisatie Florence bij ons gedetacheerd. Voor onze gasten is het fijn om vertrouwde gezichten te zien en om zorg te krijgen van verpleegkundigen met affiniteit en ervaring in de palliatieve zorg.

Zij worden bijgestaan door een – eveneens vast – team van invalverpleegkundigen. De verpleegkundigen bieden dag en nacht deskundige en liefdevolle zorg aan onze gasten. In de nacht worden zij bijgestaan door een nachtwacht. Nachtwachten zijn doorgaans studenten geneeskunde, psychologie of farmacologie, die in het hospice overnachten en – zo nodig – de verpleegkundige bijstaan.

De coördinatoren namen deel aan het teamoverleg van de verpleegkundigen en hun zorgmanager.

Er vond regelmatig overleg plaats tussen de manager van Florence en de 1e coördinator van het hospice, waarbij beleid en samenwerking tussen beide organisaties afgestemd werden. Dit overleg werd vanaf het vierde kwartaal geïntensiveerd vanwege de door de zorgverzekeraars aangekondigde veranderingen in de financiering van de hospicezorg. Met de zorgorganisatie Florence werden verkennende gesprekken gevoerd over hoe de kwaliteit van verpleegkundige zorg, met minder financiële middelen, in de toekomst gewaarborgd kan blijven.

We namen afscheid van een aantal verpleegkundigen die al langere tijd aan het hospice waren verbonden, één van hen zelfs vanaf het allereerste begin. Voor hen werd een persoonlijk afscheidsmoment georganiseerd. Het was fijn om nieuwe verpleegkundigen, met passie voor de palliatieve zorg, te verwelkomen in het team.

De medische zorg voor onze gasten is in handen van de huisartsen. Wekelijks worden de huisartsen van de gasten die bij ons verblijven uitgenodigd aanwezig te zijn bij het patiënten-overleg. Onze palliatief consulent, Elke Stenfert, neemt hieraan deel en geeft vanuit haar deskundigheid en betrokkenheid adviezen over de palliatief terminale zorg in Hospice Wassenaar. Tijdens dit overleg wordt de situatie van de patiënten besproken volgens de methode ‘palliatief redeneren’. Dit houdt in dat bij de keuze voor begeleiding en behandeling van symptomen expliciet rekening wordt gehouden met prioriteiten en wensen van de gast. Belangrijk hierbij is dat er ook vooruit gedacht wordt en een anticiperend beleid wordt afgesproken. Ook de dienstdoende verpleegkundige en de coördinator nemen aan dit overleg deel. Dit multidimensionale overleg heeft een duidelijke meerwaarde voor de continuïteit en de kwaliteit van terminale zorg voor de gasten in het hospice. Tijdens de vakanties van Elke Stenfert mochten we een beroep doen op Jacques Hoornweg die voorheen betrokken was bij ons hospice als palliatief consulent en op Jacqueline Hovens. Zij is werkzaam als kaderarts palliatieve zorg en psychiater bij het LUMC. Op deze manier werd de continuïteit van het palliatief consulentenschap gewaarborgd.

Veel dank is het hospice verschuldigd aan de Wassenaarse huisartsen die de medische zorg voor de gasten overnemen, als de eigen huisarts vanwege de afstand naar Hospice Wassenaar die zorg niet kan verlenen.

Coördinatoren, verpleegkundigen en vrijwilligers tijdens de overdracht

Complementaire zorg

Complementaire zorg is aanvullende zorg die gegeven wordt naast de reguliere zorg. Het kan een belangrijke bijdrage leveren aan verbetering van de kwaliteit van leven in de palliatieve fase en kwaliteit van sterven. Complementaire zorg gaat uit van een holistische benadering die de lichamelijke, emotionele, mentale en sociale behoeften omvat van de gasten en naasten. In Hospice Wassenaar zijn diverse disciplines beschikbaar om bij te dragen aan de complementaire zorg.

Geestelijke zorg

Tweemaal per week is de geestelijk verzorger in het hospice aanwezig. Josephine Smelik was tot september aan ons hospice verbonden als geestelijk verzorger. Vanaf november startte Greetje Hulshof haar werkzaamheden als geestelijk verzorger in het hospice. Greetje was al vier jaar betrokken als vrijwilliger in het hospice en raakte door de gesprekken met de gasten geïnspireerd om de opleiding Spiritualiteit en Zingeving te volgen aan de academie voor geesteswetenschappen. Greetje voert gesprekken met de gasten en biedt ook een luisterend oor aan hun naasten. In de gesprekken kan het om alle aspecten van het leven gaan, waarbij de dood een onderwerp kan zijn, maar zeker niet het belangrijkste onderwerp.

Ook voor vrijwilligers en medewerkers is haar aanwezigheid van grote waarde. Greetje zal ook betrokken worden bij de introductietraining van de nieuwe vrijwilligers, de bijeenkomsten Moreel Beraad en de jaarlijkse herinneringsbijeenkomst.

Masseren met aandacht

Massage is de taal van het aanraken, de taal van het hart. Petra Beijk (reflexzonetherapeut) en Marianne Voormeulen (lichaamsgericht therapeut) verzorgen jaarlijks voor de vrijwilligers de training 'Masseren met aandacht'. Inmiddels hebben al veel vrijwilligers deze training gevolgd. Voor gasten werkt een massage vaak ontspannend, rustgevend en troostend.

Beeldende begeleiding

Soms zijn woorden alleen niet genoeg, dan kan beeldende begeleiding een andere mogelijkheid bieden aan gasten om zich te uiten. Tijdens beeldende begeleiding is van alles mogelijk. Sommige gasten spreekt het aan iets met hun handen te doen voor de afleiding en de ontspanning. Anderen vinden het een mooi idee om speciaal voor iemand die hen dierbaar is iets kleins te maken. Een schilderijtje, een kaart of een beeldje van klei. Vanaf november 2024 is Jacobiene van der Hoeven als beeldend begeleider beschikbaar voor onze gasten en hun naasten.

Bedside Singers

De Bedside Singers zijn niet meer weg te denken uit het hospice. Zij zingen voor mensen die op de drempel staan van leven en dood, voor de ziel op reis. Er worden door drie of vier zangers rustgevende liederen gezongen. Zacht en met aandacht, als een warm klankbad. Zo wordt er ruimte geboden voor ontspanning en bezinning in de laatste fase van het leven. Het is heel bijzonder om te ervaren hoe een mooi a capella lied een gevoel van geborgenheid kan geven. Uiteraard is het aan de gast om te bepalen of de Bedside Singers uitgenodigd worden. Ook dit jaar hebben de Bedside Singers op vele gastenkamer rust en troost gebracht met hun ingetogen liederen.

Herinneringsbijeenkomst

In september vond de jaarlijkse herinneringsbijeenkomst plaats. Ruim 100 nabestaanden mochten we verwelkomen in het voor ons vertrouwde NPB gebouw aan de Lange Kerkdam in Wassenaar. Hier konden we samen met hen hun dierbaren herdenken. Het programma met woorden van herinnering, een gedicht, muzikale intermezzo's en een bloemenceremonie zorgde voor troost en verbinding.

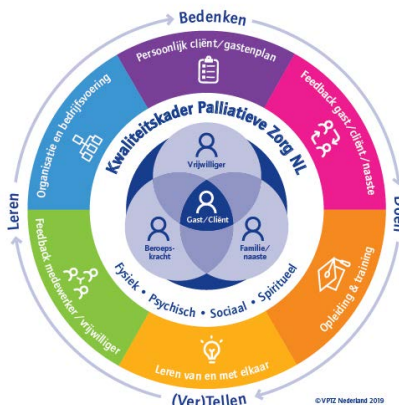

Werken aan kwaliteit

Werken aan kwaliteit is een dagelijkse het hospice. Het Kwaliteitskompas van Palliatieve Terminale Zorg) is hierbij voor lichteitskompas geeft het denken over en en samenhang. En het maakt kwaliteit

Het Kwaliteitskompas helpt ons om de bij te sturen. Dit jaar is er deelgenomen van de VPTZ t.b.v. de ontwikkeling van baseerd is op het Kwaliteitskompas. In hoofdstukken van het handboek zodat dit vrijwilligers in een beveiligde digitale

Kwaliteitskompas VPTZ

bezigheid voor iedereen werkzaam in onze koepelorganisatie VPTZ (Vrijwilligers ons een belangrijk hulpmiddel. Het kwaliteit werken aan kwaliteit meer structuur inzichtelijk.

kwaliteit te monitoren en indien nodig aan de sessies van de klankbordgroep het digitale kwaliteitshandboek dat ge-2024 is gestart met het invullen van de inzichtelijk gemaakt kan worden voor de omgeving.

Opleiding & Training

In het kader van deskundigheidsbevordering werd aan diverse scholingsactiviteiten deelgenomen door de vrijwilligers, coördinatoren en verpleegkundigen.

Introductie training vrijwilligers

In maart namen 11 vrijwilligers deel aan de Introductietraining voor nieuwe vrijwilligers. Deze training werd verzorgd door Anne Remijn en Daniëlle Coppens. Thema's als communicatie, verlies, sterven en rouw stonden tijdens deze training centraal.

De nieuwe vrijwilligers volgden ook de basisvaardigheden-training. Hierin wordt aandacht besteed aan ondersteunende handelingen bij de zorg voor de gast. Deze training werd verzorgd door een ervaren vrijwilliger en een verpleegkundige. In november werd er voor de groep startende vrijwilligers een evaluatiemoment georganiseerd waarbij teruggekeken werd op de training en de inmiddels verworven ervaring. Tijdens deze bijeenkomst werd er ook aandacht besteed aan intervisie.

Nieuwe vrijwilligers leren tijdens introductietraining oa 'hoe je er kunt zijn'

Themabijeenkomsten

- Op 17 maart bezochten 29 deelnemers de themabijeenkomst 'Overstappen van angst naar vertrouwen'. Eveline Tromp, psycho-oncologisch therapeut gaf uitleg over angst, de meest ondermijnende emotie die er is en de worsteling die daarmee gepaard kan gaan. Hoe hier mee om te gaan door te luisteren, te erkennen en oefeningen te doen.
- Op 25 maart organiseerde het netwerk Transmuralis een themabijeenkomst over 'Onbegrepen gedrag in de palliatieve zorg'. Deze bijeenkomst werd door tien vrijwilligers bijgewoond.
- In april werd in navolging op de eerder gevolgde training 'Werken vanuit de bedoeling' er ook dit jaar een vervolg workshop georganiseerd met als titel: 'Verder met de bedoeling, een zinvolle omweg'. Deze workshop werd verzorgd door Annelies Elzenga. Tijdens de workshop werd er nagedacht en verdieping gezocht over hoe we duidelijk voeling hebben en houden met waar het in ons hospice werkelijk om gaat: de 'Bedoeling', met wat ons drijft, de Leefwereld en Systeemwereld. En vooral hoe we ons hierdoor laten voeden in ons werk in het hospice.

- In juni werden we uitgenodigd door Omen Uitvaartzorg. Tijdens deze bijeenkomst werd er ingegaan op de essentiële aspecten van het zorgproces rondom een uitvaart. Deze bijeenkomst met aansluitend een rondleiding werd bezocht door 29 vrijwilligers en verpleegkundigen.
- In november vond de themabijeenkomst 'Complementaire zorg' plaats. Tijdens deze bijeenkomst werd stilgestaan bij de complementaire zorg die in het hospice voorhanden is. Het programma omvatte een presentatie van de Bedside Singers, de rol van de geestelijk verzorger werd belicht door Greetje Hulshof en beeldend begeleider Jacobiene van der Hoeven gaf uitleg over haar werk. Daarnaast gaven Marianne Voormeulen en Petra Beijck uitleg over de toegevoegde waarde van 'Masseren met aandacht' met aansluitend een demonstratie.

Overige trainingen & scholing

- Vier ervaren vrijwilligers volgden een training bij de VPTZ.
- Het vaste team verpleegkundigen en coördinatoren volgden de jaarlijkse Bedrijfshulpverlening (BHV) training.
- De coördinatoren Daniëlle Coppens en Ingrid Schonck bezochten in maart het landelijk Carend congres 'Leven toevoegen aan de dagen'.
- In november werd door de drie coördinatoren het jubileumsymposium van de VPTZ bijgewoond.
- In november bezochten coördinatoren Daniëlle Coppens en Pauline Aalbers het Carend Congres 'Zorg in de sterfensfase'.
- Daarnaast volgden de coördinatoren diverse Webinars over palliatieve zorg en werden regionale scholingsbijeenkomsten bezocht.

Patz bijeenkomsten

Patz staat voor palliatieve zorg thuis. Huisartsen en (wijk) verpleegkundigen uit Wassenaar en inhoudelijk deskundigen palliatieve zorg werken lokaal samen in een Patz groep.

Hospice Wassenaar faciliteerde ook dit jaar de Patz bijeenkomsten die georganiseerd worden door Elke Stenfert, huisarts en palliatief consulent. Een belangrijk doel is om deskundigheid te vergroten door samen casuïstiek en/of een thema te bespreken en te evalueren. Hierdoor neemt de deskundigheid in de palliatieve zorg toe en de onderlinge samenwerking verbetert. Daarnaast is het ook belangrijk dat zorgverleners elkaar kunnen steunen bij emotioneel beladen casuïstiek.

Vanuit het netwerk palliatieve zorg Haaglanden (Vereniging Transmurale zorg) kreeg de Patz groep Wassenaar de gelegenheid om een seminar te organiseren voor professionals, werkzaam in de palliatieve zorg. De coördinatoren, de palliatief consulent en een wijkverpleegkundige namen de organisatie op zich. Het seminar vond plaats op 30 mei met als thema's Proactieve zorg, Bewust stoppen met eten en drinken (BSTED) en Verlies en Rouw.

Externe contacten

Hospice Wassenaar is aangesloten bij twee netwerken palliatieve zorg.

- Vereniging Transmurale Zorg, het netwerk palliatieve zorg Haaglanden.
- Transmuralis, het netwerk palliatieve zorg Zuid-Holland Noord.

Beide netwerken creëren verbinding tussen zorgorganisaties en zorgverleners zodat zij samen de palliatieve zorg in de regio verbeteren. De coördinatoren participeren in diverse werkgroepen en vertegenwoordigen Hospice Wassenaar in de overlegstructuren.

Hospice Wassenaar is lid van de Landelijke vereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ). Deze vereniging behartigt de belangen van de hospices en biedt via de VPTZ academie trainingen aan voor bestuursleden, coördinatoren en vrijwilligers. Via het digitale forum van de VPTZ is er uitwisseling van kennis en ervaring mogelijk met alle aangesloten lid organisaties in het land.

Project Versterking Hospicezorg

Het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II (NPPZ II) is eind 2023 samen met de hospiceoepels Actiz, Associatie Hospicezorg Nederland en VPTZ Nederland gestart met het project Versterken Hospicezorg. Aanleiding van het project is de verwachte toename van het aantal zorgvragers, de complexere zorgvraag en de krapte aan zorgpersoneel.

Doel van het project is de hospicezorg beter toe te rusten tot zorg die voor de patiënt en diens naasten nu en straks voldoende beschikbaar en kwalitatief goed is, en bovenal aansluit op de diversiteit en omvang van de zorgvragen. In het 3e kwartaal van het jaar werden wij vanuit het Consortium Propallia uitgenodigd om op regioniveau te participeren in het project Versterking Hospicezorg. Coördinator Pauline Aalbers vertegenwoordigde ons hospice als projectleider.

In die periode hadden we te maken met vele wisselingen in het verpleegkundig team en mede daardoor werd er gekozen voor het volgende projectdoel: het ontwikkelen van een onboarding* programma voor de verpleegkundigen met als doel de kwaliteit van zorg voor gast en naasten te verbeteren en de samenwerking tussen verpleegkundigen, vrijwilligers en coördinatoren te verrijken. Tevens zal Hospice Wassenaar door verbetering van de kwaliteit van zorg een goede samenwerkingspartner zijn voor de huisartsen en ziekenhuizen in de omgeving van Wassenaar.

*Het onboarding programma omvatte het ontwikkelen van een informatieboekje voor verpleegkundigen en het organiseren van een teamsessie met de verpleegkundigen. Deze teamsessie, waarbij ook het informatieboekje geïntroduceerd zal worden, zal in het 1e kwartaal van 2025 plaatsvinden.

Daarnaast werd er medewerking verleend aan de projectdoelen van de hospices in de Haagse regio. Een voorbeeld hiervan is het ontwikkelen van een Toolkit om in gesprek te gaan over een tijdige en passende hospiceopname, dit project zal in 2025 doorontwikkeld worden.

Maatschappelijke betrokkenheid

Hospice Wassenaar ondervindt een grote mate van maatschappelijke betrokkenheid. Dit wordt met regelmaat geuit door belangstellenden die ons benaderen omdat zij als vrijwilliger voor het hospice van betekenis willen zijn.

Ook de financiële steun die wij mochten ontvangen van donateurs, organisaties, bedrijven en andere gulle gevers, getuigt van een 'warm hart'. De afhankelijkheid van subsidies, giften en donaties dwingt ons om op verantwoorde wijze met de financiële middelen om te gaan.

We zijn zeer dankbaar dat we ook in 2024 van diverse gevers, organisaties en bedrijven een gift in ontvangst mochten nemen waarmee we een aantal essentiële zaken konden aanschaffen.

Onze speciale dank gaat uit naar Lions club de Pauw. Zij zorgden voor een mooie donatie waarvan het hospice eigen linnengoed kon aanschaffen. De frisse uitstraling van het nieuwe beddengoed en de luxe van zachte handdoeken dragen bij aan de warme, huiselijke sfeer in het hospice. Ook zorgden zij in december voor een ingetogen kerstsfeer in het hospice.

Lerend netwerk

Hospice Wassenaar maakt deel uit van de Werkgroep Zelfstandige Hospices. Dit is een overlegstructuur waarbij de coördinatoren en managers van hospices uit de regio Den Haag, Delft, Zoetermeer, Leiden en de Bollenstreek elkaar drie keer per jaar ontmoeten. Vanaf dit jaar werd er vanuit deze bestaande werkgroep het initiatief genomen te participeren in het Lerend Netwerk. Met ondersteuning van een kwaliteitsmedewerker van de VPTZ vond in maart de startbijeenkomst plaats. Het doel van het Lerend Netwerk is om met collega coördinatoren van hospices uit de regio diverse thema's en vraagstukken te bespreken om zo van elkaar te leren en tot nieuwe inzichten te komen.

In het afgelopen jaar kwamen de volgende thema's aan bod.

- Werken vanuit de bedoeling
- Rapportage door vrijwilligers
- Werken met het kwaliteitskader.

Hospice *Wassenaar*

Stichting Hospice Wassenaar

Kerkstraat 79 | 2242 HE Wassenaar | t 070-7796150 | f 070-7796151

e coordinator@hospicewassenaar.nl | w www.hospicewassenaar.nl

bank NL45RABO 0155012908 | kvk nr. 27265296 | ANBI erkend.